

572 / 4
1954

ՀԱՅԿԵՍՏԱՆԻ
ՅԵՐԵՎԱՆԻ ՊՐԻՆՏԻՆԳ

ՀԵՐԱՆԻ

«Հերան» շաբաթական
լույս է հանում հունիսի
և նոյեմբերի ամիսներին
Երևանում գրքերով»

№ 5

ՆԱԿԱՐԱԿՆԵՐՆԵՐԻ ԱՅԿԱԿԱՆՈՒՄԻ ԱՄՈՒՆՈՒՄԸ
ԺՈՂՈՎԱԿԱՆ ԲՈՒԿՆԵՐՈՒՄՆԵՐԻ ԱՄՈՒՆՈՒՄԸ

ՅԵՐԵՎԱՆ
1954

ძაობის სიმღერა

ძაისია. გავინაროთ,
მეუბ დროშები გახაბრწეინა,
ზეიძის დღეს შოგილოცვათ,
სავეარელო უკრანისა.

ძეურ თვასში, თქვენთან ერთად
თქქისმეტი მძა გვეკულება,
ვინც ზარტიაშ გამოსარდა
კომუნისძის ერთგულებად.

თქვენთან ძღერის საქართუელოც,
ძისი მთა და ძისი მღელო,
მუდამ თქვენგან განუერელი,
თქვენი მომძე საქართუელო.

დიად რუს საღლს ჩვენი ვაშა
და ძადღობის სიტუვა ძეური,
ჩვენი დიდი აღტაცება,
ჩვენი დიდი სიუვარული!

ძაისია, გული ხარობს,
არც მუქარა გვაკართობს შტრისა,
რადგან თავზე დაგუფრიალებს
დროშა ღუნინ-სტალინისა!

კაპაზ მარკიანი

საბჭოთა უკრაინა

სამაის წლის წინათ უკრაინა შეერთდა მოძმე რუსეთს.

მას შემდეგ რუსი და უკრაინელი ხალხი განაგრძობს მეგობრულ ცხოვრებას ერთად. ამ მეგობრობას განსაკუთრებით დიდი ვასაქანი მიეცა დიადი ოქტომბრის რევოლუციის შემდეგ. რუსი ხალხის დახმარებით უკრაინელმა ხალხმა თავიდან მოიშორა შინაური დამპყნობლები — მემკვიდრეები და კაპიტალიზმები.

საბჭოთა ხელისუფლების წლებში უკრაინა მძლავრ და მდიდარ რესპუბლიკად იქცა.

მდიდარია უკრაინის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა. დღითი დღე იზრდება მისი მრეწველობა, ფართოდება სოციალისტური სოფლის მეურნეობა.

ჩვენს ქვეყანაში განთქმულია უკრაინული ქვანახშირი — დონბასის ქვანახშირი. ქვანახშირს კი მრეწველობის პურს უწოდებენ. იგი სჭირდება ჩვენს ფაბრიკა-ქარხნებს მუშაობისათვის.

უკრაინული ლითონით მზადდება ახალ-ახალი მანქანები. მანქანები სჭირდება ფაბრიკა-ქარხნებს, მანქანები სჭირდება სოფლის მეურნეობას. მანქანების სომრავლემ კიდევ უფრო გაზრდის ხალხის დოვლათსა და სიმდიდრეს.

უკრაინას აქვს მძლავრი სოფლის მეურნეობა. თვალუწვდენ მინდვრებზე მოდის ხორბლის უხვი მოსავალი. უკრაინას ჩვენი საშობლო სურის ბედელს უწოდებენ.

უკრაინაში უხვად მოდის აგრეთვე შაქრის ჭარხალი. შაქრის ჭარხლიდან კი მზადდება მაღალი ხარისხის შაქარი. დიდ

ფართობებზე მოჰყავთ მზესუმზირა, რომლისაგან ხდიან კარგი ხარისხის საქმელზეთს.

უკრაინაში დღითი დღე იზრდება მეცხოველეობა, ამით კიდევ უფრო გაუმჯობესდება ხალხის მომარაგება ხორცისა და რძის პროდუქტებით, მრეწველობას დამატებით მიეცემა მატყლი მალეულობის მოსაქსოვად.

სასოფლო-სამეურნეო საშუალები ძირითადად მექანიზირებულია. კოლმეურნეს ყოველდღიურ მუშაობაში დიდ დახმარებას უწევენ ტრაქტორები, კომბაინები და სხვა სახის მრავალი სასოფლო-სამეურნეო იარაღები.

უკრაინის სოფლები და ქალაქები გაჩირაღდებულია ელნათურებით. ელექტრონის საშუალებით წველენ ძროხებს, ფქვილს ხორბალს, ამუშავებენ მანქანებს.

სოციალისტურმა წყობილებამ ფართო განვითარების გზა გაუხსნა უკრაინის მეცნიერებას, ხელოვნებასა და ლიტერატურას. მართო სამამულო ომის შემდეგ ათასზე მეტი სკოლა აშენდა. მრავალი ათასი ბიბლიოთეკა, კულტურის სახლი და კლბები მოემოყვება უკრაინის სოფელსა და ქალაქს.

ამ დიდ წარმატებებს უკრაინელმა ხალხმა მიაღწია მშობლიური კომუნისტური პარტიის ბრძნული ხელმძღვანელობით, მოძმე რუსი ხალხის დახმარებით.

მასში უკრაინის ლამაზ დედაქალაქში კიევში ჩავლენ სტუმრები მოძმე საბჭოთა რესპუბლიკებიდან, რომ უკრაინელ ხალხს მიულოცონ დიდ რუს ხალხთან შეერთების სამაის წლისათვის დღესასწაულს.

ნიკოლოზ ჩაჩავა

ვახაანე მოკბანელი

ნახატი რ. სუხშირიძისა

ს ა ჩ უ ქ ა რ ი

შეიძინეს ალბომი,
ორი, წითელყდიანი;
გულს უხარებთ მალხაზებს
მათი ფურცლის შრიალი.

მოსხლომიან მაგიდას,
ფანჯრიდან მზე უნათებთ.
ალბომებში აკრავენ
ლამაზ-ლამაზ სურათებს.

ეს თბილისის ზღვა არის,
ეს ბელადის სახლია.

იმ სურათზე რომ მოჩანს,
უპ, რა დიდი არხია.

ვარსკვლავები კრემლისა
ფურცლებს შვენივს გარშემო.
— ვის უმზადებთ საჩუქარს
ასე ზრუნვით, ბავშვებო?

— ერთს ვაგზავნით მოსკოვში,
კიევისკენ — მეორეს.
გვსურს მივართვათ საჩუქრად
ჩვენს საყვარელ მეგობრებს.

ყინტორა

თქვენ გგონიათ, ის მართლა ყინტორაა? არა, ნამდვილად პეტია ჰქვია. ეს სახელი დედამ მაშინ შეარქვა პეტიას, როდესაც ის სულ პატარა იყო. — ყინტორა ქათმის ჯიშია დიდი ბიბილო აქვს, კისერი კი — ტიტველი. ეზოში ერთი ასეთი ყვინჩილა ჰყავდათ. ისე დაიყვლებდა ეს ყინტორა, რომ მთელ კოლმეურნეობას აღვიძებდა. პეტიასაც ასეთი ხმა ჰქონდა. დაიწყებდა თუ არა აკვანში თავის „უა-უაას“, სახლიდან უნდა გაქცეულიყავი. ამიტომაც შეარქვა დედამ პეტიას ყინტორა.

ახლა პეტია უკვე შვიდი წლისაა, მაგრამ შერქმეული სახელი დღემდე შემორჩა.

... მხოლოდ მთავარი ეს როდი არის.

ღილით სახლში სავსე ტომრები შემოიზიდეს. ისინი, ალბათ, ძალიან მძიმე იყო, რადგან მამა ხენეშით ალაგებდა კედელთან.

— ყინტორავ, მადლობა გადაუხადე დედას, — თქვა მან ღიმილით, — ხედავ, რამდენი გამოიმუშავა!

ტომრები ბლომად იყო. ხუმარა ძია მირონმა თქვა, ყველა ტომარაში შაქარიაო. ნუთუ იმ დიდ ტომარაშიც შაქარია?

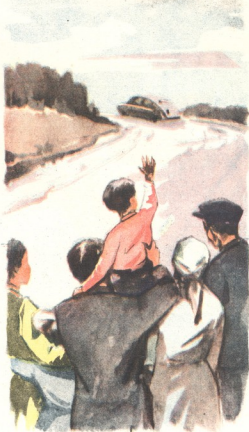
ყინტორამ დრო იხელთა და ლურსნით გახვრიტა ტომარა.

ნახვრეტიდან წვრილ ნაკადად წამოვიდა თეთრი, ბრჭყვიალა ფხვნილი. ყინტორამ ვნით მოსინჯა იგი და გაიღიმა.

— შაქარია!

ის დღე მართლაც უჩვეულო იყო.

ნასადილევის მანქანა მოვიდა. ხალხი შეიკრიბა, დედა ახლებში გამოეწყო, თითქოს ზეიმზე აპირებდა წასვლას. ყინტორას აკოცა და დაემშვიდობა. მანქანა დაიძრა, ჭიშკრის გადაღმა კი დარჩნენ:

ყინტორა, მამამისი, კოლმეურნეობის თავმჯდომარე, ძია მირონი და ქალები.

ქალები მღეროდნენ, ხოლო ზოგიერთი მათგანი მალულად ცრემლს იწმენდა. ეს ყველაფერი ისე უჩვეულო იყო, რომ ყინტორა შეშინდა კიდევ. მამამ პატარა ბავშვივით აიყვანა ხელში.

— გაიზარდე, ჩემო ბიჭიკო, რომ შენც დედასავით შესძლო მუშაობა. — ყველამ ტაში დაუკრა. ყინტორამ კი მოიწყინა, რადგან დედა წავიდა. უნდოდა ეტირა, მაგრამ გარშემო ბევრი ხალხი იყო და დაირცხვინა.

— ჩვენს დედა ულიანა მოსკოვში ამხანაგ სტალინთან წავიდა. — თქვა მამამ და პეტია სახლში შეიყვანა. მამას ლოყაზე ცრემლი უბრწყინავდა, ალბათ ქარის ბრალი იყო, ახლა ხომ უკვე შემოდგომაა და მინდორში ქარის წისქვილები ფრთებს წეროებივით იქნევენ.

სალამო ხანს, როცა ყველამ დაიძინა, მხოლოდ ყინტორა ფხიზლობდა, მის თავთან მამა დაიხარა.

— აი, ჩვენ სახლში ვართ, ჩემო ბიჭო, დედაშენი ულიანა კი ახლა მოსკოვისაკენ მიდის და ბორბლები გაიძახიან: დუგ-დუგ, დუგ!.. მზის ამოსვლამდე დგებოდა დედა ულიანა, შეილო, თავის რგოლთან ერთად უვლიდა იგი შაქრის ქარხალს. ქარხალი პაწაწინა მარცვლებიდან ამოვიდა, სარვევლა ბლახს უნდოდა მისი ჩახშობა, დედა მარგლიდა, ყოველ ძირს ისე დასტრიალებდა, როგორც თავის საკუთარ შეილს. ახლა კი დედა ულიანა ამხანაგ სტალინთან მიემგზავრება, თავისი მუშაობის შესახებ უნდა მოუთხროს, რადგან მან ყველაზე დიდი მოსავალი მიიღო. ჯერ არავის ასეთი მოსავალი არ აუღია.

სამი დღე არავითარი ცნობა არ იყო დედის შესახებ, კოლმეურნეობაში კი ყველა მასზე ლაპარაკობდა, პატარა სანკამაც კი მეგობრულად უთხრა ყინტორას:

— დედაშენი სტალინთან წავიდა, და როცა სალამურს ჩამოგიტანს, მეც უნდა დამაკრევიწინო ხოლმე.

მალე მოსკოვიდან დიდი გაზეთი მოვიდა, მამას ოდნავ უკანკალებდა თითები, როცა შეილს გაზეთი უჩვენა.

— აბა, თუ იცნობ, ვინ არის?

როგორ ვერ იცნობდა! ეს ხომ დედა იყო. ცოცხლად გამოიყურებოდა სურათიდან და ვაჟიშვილს უღიმოდა, დედის გვერდით კი სტალინი იდგა. ისიც უღიმოდა, მშობლიურად უღიმოდა მას.

— ჩვენს დედა ულიანას ორდენი... ცეს, შეილო. — და მამას ცრემლმორეული თვალები გაუბრწყინდა. შემოვიდა ძია მირონი, გადაკოცნა მამა და დიდხანს ართმევედა ხელს.

— ყინტორა, ბიჭო, დედაშენი ახლა ამოდენაა, აი! — ძია მირონმა ხელით აჩვენა, რა მაღალია ახლა დედა თუმცა თვითონ ძია მირონიც ძალიან მაღალი იყო, მაგრამ ჭერს მაინც ვერ მისწვდა და გაიციანა.

შემდეგ ელოდნენ დედის ჩამოსვლას, დღეები რაღაც უცნაურად იცვლებოდა, თითქოს დღესასწაული ახლოვდებოდა, — ყველა თავს იკობტავებდა, ქიშკარზეც წითელი ალამი აღმართეს, მას ქარი აფრიალებდა რადგან შემოდგომა იყო და ქარის წისქვილები მინდორში კვლავ წეროებივით იქნევენ ფრთებს.

— დედას შენც დაუმზადე საჩუქარი, შეილო, — უთხრა მამამ.

რა ქნას ყინტორამ? არაფრის გაკეთება არ შეუძლია, მხოლოდ ქარის წისქვილის გაკეთება ეხერხება ლერწმის ღეროებისაგან.

დიდხანს არ ჩამოდიოდა ყინტორა ლუმელიდან; კიდევ კარგი, რომ მისთვის არავის ეცალა და ხელს არ უშლიდნენ. დანით აპობდა ხმელი ლერწმის ღეროებს, ერთმანეთზე ლურსმნით აქედებდა, შემდეგ კი ყოველ ღეროს წითელ ქალაღს შემოახვევდა ხოლმე. მშენიერი წისქვილი გამოვიდა, ქარი სწრაფად ატრიალებდა.

ოჰ, როგორ გაახარებს დედას ასეთი საჩუქრით, მთელ ქვეყანაზე არავისა აქვს ასეთი წისქვილი!

ჯერჯერობით კი ეს წისქვილი ქიშკარზე, წითელი დროშის გვერდით მიაკვდა ყინტორამ.

სალამოზე სახლში გრძელი მაგიდა შემოიტანეს, სუფრა გადააფარეს, იატაკი ნაძვის ტოტებით მოფინეს, მოვიდნენ

მუსიკოსები, მეგარმონე ვლადიმერიც მოვიდა, პაპა ოვერკოც, რომელიც ზამთარში გარეთ პერანგის ამირა მუშაობს და ზაფხულში კი ბეწვის ქუდში, ტყაპუქში ჩაქმული მწყემსავს ღორებს. სახლში ტევა აღარ იყო. მათ შორის ყინტორა ისე პატარად და შეუმჩნევლად გამოიყურებოდა, როგორც ნაცრისფერი ბედურა. იგი კუთხეში ატუხულიყო და წარბებქვევიდან ათვლიერებდა სტუმრებს.

სადაცაა დედაც მოვა, მის შესახველრად მამა წავიდა კოლმეურნეობის თავმჯდომარესთან ერთად, მალე კარს შემოაღებს, ყველა გარს შემოერტყმება და ის კი ამდენ ხალხში გზას ვეღარ გაიკვლევს დედისაკენ. იქვით გამოწვეული ცრემლები აუკიაფდა თვალებში ყინტორას.

უცბად ყველა ამოძრავდა, გაისმა ავტომობილის გუგუნე, მალე დერეფანში მამის მხიარული ხმაც გაიგონა. კარი ურთამდე გაიღო და დედა შემოვიდა.

ყველა ახმაურდა, დედა იავდობა წინ გავარდა და დედას ყვავილები მხართვა, პაპა ოვერკო ჯიბეში ქუდს მალავდა.

მაგრამ დედა ზღურბლზე შეჩერდა; ყინტორამ შეამჩნია, თუ როგორ ეძებდა ვიდაცას მისი თვალები. უცებ დედამ თვალი მოჰკრა მას, გზა გაიკავა ხალხში, პირდაპირ შვილთან მიიჭრა, მოეხვია და მაგრად მიიხუტა მკერდზე. ყინტორა კი სახეს უკოცნიდა მას, თუმცა ამ სახეს ქუჩიდან სიცივე მფაჟოლოდა, იგი მაინც დედის მშობლიური და საყვარელი სახე იყო.

— დედა, ამდენ ხანს რატომ არ ჩამოხვედი? დედა, იცი, როგორ გელოდი — ამ დროს მან თვალი მოჰკრა დედის მკერდზე წითელბაბთიან ლითონის ნიშანს, რომელზეც ლენინის პატარა სურათი იყო გამოხატული.

— დედა, ლენინი, როგორ ბრწყინავს! დედა, ეს რა არის?

დედამ ვაჟიშვილს სიამაყითა და დიდი სიყვარულით ჩახედა თვალებში.

— ორდენია, შვილო, ჩემი ორდენი! უეცრად ორკესტრმა დაუკრა. უჩვეულოდ ბედნიერი ყინტორა დედის გვერდით იჯდა მაგიდასთან, უყურებდა მის სახეს, მის მომღიმარ თვალებს, თითოთ ეხებოდა მის ორდენს და სულ გადაავიწყდა დედისათვის მომზადებული საჩუქარი. შემოდგომის ქარი კი მხიარულად ატრიალებდა კიშკარზე მიქედილ ლერწმის წისქვილს.

თარგმანა მ. ახალაძემ

ბ. გოიქო ნახატები ბ. თოთიაშვილი

მარინე და ირინე

მარინე და ირინე
კარგი მეგობრებია;
სკოლაში ხომ ყოველდღე
მერბზე ერთად სხდებიან.

მათ რომ ჰკითხოთ, სწავლაში
სულ ერთმანეთს შველიან:
სხვისგან გადაწერაში
გაიწაფეს ხელია.

მარინესკენ ირინე
კისერს კობტად გადიწევს,
ამოცანას გაჩარხულს
უშეცდომოდ გადიწერს.

მეგობრულად მარინეც
ეხმარება ირინეს:
ამოცანას ამხანაგს
ისიც ჩააწერინებს.

ერთ დღეს ამოცანები
ჰქონდათ გადასაწყვეტი;
სახლში დავალებაზე
არ ფიქრობდა არც ერთი.

ერთმანეთის იმედი
ბავშვებს ჰქონდათ ძალიან.

დავალება გადადეს,
სწავლისთვის სად სცალიათ

მეორე დღეს სკოლაში
დილით რომ მოიბრინეს,
გასაქირში ჩავარდნენ
მარინე და ირინე:

ამოცანა არ ჰქონდა
არც ერთს გადაწყვეტილი,
ველარ გადაიწერეს,
ისხდნენ ხმაგაკმენდილი.

და როდესაც ორივე
გაიძახეს დაფასთან,
წარმატება ორივეს
ორიანით დაფასდა.

დაიხსომეთ, ბავშვებო,
ჩემი რჩევა კეთილი:
დავალება შზად გქონდეთ
კარგად გამოკვეთილი;

სხვის რვეულში ხშირ-ხშირად
ვინც კი თვალებს აცეცებს,
მარცხი, თავის შერცხვენა
არ ასცდებათ ასეთებს!

თარგმნა უკრაინულიდან ი. სისხარულიძემ

მეგობრული დახმარება

კეთილი ხარისხი

ჯერ ასე არ გამძნელებია ამოცანის ამოხსნა, ახლა რა მომივიდა? — ფიქრობდა თამაზი და ისევ თავიდან იწყებდა ამოცანის ამოხსნას. პასუხს სწორად რომ ვერ ღებულობდა, თვალები ცრემლით ევსებოდა.

რა ვუთხრა ხვალ მასწავლებელს, ის ხომ მაშინვე მიხვდება, ვისაც დაეალება შესრულებული არა აქვს. პირველად რაღა ამოცანის ამოხსნა დავიწყე, რამდენი დრო დავკარგე... ვინ იცის, მოვახერხებ თუ არა სხვა გაკვეთილების დამზადებას? — წუხდა თამაზი, მაგრამ მოაგონდა, რომ მათ კლასში იყო ძლიერი მოსწავლე ნოდარი, ის ძნელ მაგალითს უმაღლესად გამოიანგარიშებდა, ამოცანასაც სწრაფად მოისახრებდა და ამოხსნიდა ხოლმე. ნოდარი დაფასთან ისეთი გატაცებით წერდა კითხვებს და პასუხებს, რომ მის თითებში ცარცი იმსხვრეოდა.

თამაზმა გადაწყვიტა, დილაზე ადრე ამდგარიყო და სკოლაში ნოდარისათვის ეთხოვა, აეხსნა მისთვის ამოცანა. ნოდარმა ხომ სკოლაში მისვლა ადრე იცოდა.

თამაზმა ამ იმედით დახურა რვეუ-

ლი და სხვა გაკვეთილების დამზადებას შეუდგა.

მეორე დღეს თამაზმა ადრე გაიღვიძა, სასწრაფოდ ჩააწყობა ჩანთაში წიგნები, რვეულები და სკოლისაკენ გასწია.

სკოლის ეზოში ადრე მისული ბავშვები ერთმანეთს ეხებოდნენ, ბურთს თამაშობდნენ. ნოდარიც იქ იყო. თამაზმა მაშინვე მასთან მიიღობინა და დაუძახა:

— ნოდარი!

ნოდარმა ბურთს ხელი აჰკრა, მოპირდაპირეს გადაუგდო და თამაზს მიუბრუნდა:

— რა გინდა? — ისეთი კილოთი ჰკითხა, თითქოს ეუბნებოდა: ხომ ხედავ, ბურთს ვთამაშობ, ხელს რატომ მიშლიო. თამაზმა ეს იგრძნო, მაგრამ უკან აღარ დაიხია და მუდარით სთხოვა:

— ამოცანა ვერ ამოვხსენი, ვიცი შენ ამოხსნილი გექნება; გამარკვეე, რაში ვცდები, პასუხი სწორად ვერ მივიღე.

— წამოდი! — უთხრა ნოდარმა.

თამაზი უკან მისდევდა საკლასო ოთახისაკენ სწრაფად მიმავალ ნოდარს და უხაროდა: გამომამანგარიშებინებს, ამიხსნისო. მაგრამ ნოდარმა ჩანთიდან თავისი რვეული ამოიღო და გაუწოდა:

— აჰა, გადაიწერე!

თამაზმა გაოცებით შეხედა და უარის ნიშნად თავი გაიქნია.

— თუ კი არ მეცოდინება, როგორ მივიღე პასუხი, ცარიელი გადაწერა რად მინდა?

ნოდარმა რვეული თავის ადგილზე შეინახა, გარეთ გაეარდა და თან მიძახა: — არ გინდა და ნუ გინდა!

თამაზი დაჯდა თავის მერხზე, გადა-

შალა არითმეტიკის რვეული და ამოხსნის ამოხსნა თავიდან დაიწყო. ახლაც ბევრი ეწვალა, და ის იყო, პასუხი წიგნში უნდა შეემოწმებინა, რომ ზარიც დაირეკა.

მასწავლებელმა საკლასო ჟურნალი ამოიკითხა, კლასს გადახედა და საშინაო დავალებების შესამოწმელად მერხებს შორის ჩაიარა.

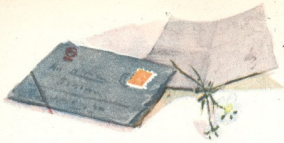
ნოდარი დარცხვენილი იჯდა და სიბრაღულით გადახედავდა ხოლმე თავდახრილ თამაზს. გრძნობდა, რომ კარგად ვერ მოიქცა, მაგრამ უკვე გვიან იყო. მასწავლებელი თამაზის მერხთან შედგა, სათვალეები შეისწორა და მის რვეულს დაუწყო თვალიერება. თამაზმა უფრო დაბლა დახარა თავი. ეგონა, მასწავლებელი უსაყვედურებდა: შეცდომები გაქვს, ბეჯითად არ გიმუშავნიაო, მაგრამ მის ნაცვლად მოესმა:

— რას დაგიხრია თავი? პასუხი სწორია, მაგრამ უსუფთოდ დაგიწერია, აბა, დაფასთან გამოდი!

თამაზი სწრაფად წამოდგა და გახარებული გაემართა დაფისაკენ.

ნახატები ა. მახარაძისა

პირველი წერილი

ნახატები
ზ. მამბარიანი-შვილისა

მარიჯანი

მზიას გული სწყდება, რომ დედ-მამას ერთი თვით მოშორდება. დედას კი უხარია, რომ წყალტუბოს თბილი აბაზანებით მზიას გაუვლის მუხლის ტკივილი, რომელიც ქუნთოშის შემდეგ დასჩემდა.

— მზია, გენაცვალე, ჩემოდანი არ ამოწეწო. აი, დაიხსოვებ, სად რას გილაგებ. ისე გაირბენს ერთი თვე, რომ ვერც გაიგებ. წერილები მომწერე. წარმოგიდგენია ჩემი სიხარული? ხარი დაიწკრიანლებს, მე კარს გავაღებ, ფოსტალიონი გადმომცემს შენს წერილს. — წერილი წყალტუბოდან! — მომხარებს ფოსტალიონი.

— მე რომ არასოდეს დამიწერია წერილი?! — ამოიოხრა მზიამ.

— ამხანაგები გასწავლიან, — უთხრა დედამ.

ლამის მატარებლით წავიდა დედაშვილი.

მატარებლის რწევაში მზიას ტკბილად ჩაედინა. როდესაც გამოიღვიძა და ვაგონში ფანჯრის ფარდები გადასწია, მზე მალლა იყო.

მატარებელი გაჩერდა. როგორ გაეხარდა მზიას, რომ სადგურზე თავისი ტოლები დაინახა. საიდან არ ჩამოსულიყვნენ პატარები: მოსკოვიდან, უკრაინიდან... ერთი გოგონა მიუახლოვდა მზიას და ჰკითხა:

— შენც უნდა მიიღო აბაზანები?

მზიამ მორცხვად უპასუხა:

— დედამ მითხრა, აბაზანები მარგებელიაო!

ასე გაიცნეს ერთმანეთი მზიამ და ნუნუ. მათ მალე სხვა ბავშვებიც შეუერთდნენ. წყალტუბოს სადგურზე ლამაზი ავტობუსები დახვდათ.

ბავშვთა სანატორიუმის ეზოში თეთრხალათიანი ექიმი და მორიგე ექთანები ალერსით მიეგებნენ ჩამოსულ სტუმრებს. მშობლები დიდრონი მუხების ჩრდილში გრძელ სკამებზე ჩამოსხდნენ, შემდეგ ბავშვებს დაემშვიდობნენ.

— მზია, წერილი არ დამიგვიანაო! — შეეხვეწა დედა წასვლისას.

ზოგიერთი ცრემლმორეული გოგონა საქმელს პირს არ აკარებდა. მზიამ კი, პირიქით, — რომ არ ეტირა, ღონივრად ჩაკბინა თბილი ფუნთუშა და ზედ რძე დააყოლა.

მზიას თავისი ადგილი მიუჩინეს სასადილოში და საწოლ ოთახში. იმ ოთახში, სადაც მზია და ნუნუ მოათავსეს, კიდევ ორი გოგონა ცხოვრობდა: ზინა სოქიდან და ზალიხა სტალინირიდან. ზალიხა მოზრდილი გოგონა იყო და უფრო დარბაისლურად ექირა თავი.

უეცრად ზინას ქვითინი გაისმა. ზალიხა მივარდა ზინას.

— შინ მიწა! შინ! დედა, ბებია! ჩემი ძმა... — ტიროდა ზინა.

შემოვიდა მოშვლელი. ატირებული ბავშვი კალთაში ჩაისვა, დაუყვავა და უთხრა:

— დახე, რა ყოჩაღი გოგონაა მზია! თვალმხსაც არ ახამხამებს, ისე სძინავს.

მზიამ ეს რომ გაიგო, უფრო მაგრად მოხუცა თვალები და გაიტვრინა.

მეორე დღეს მორიგე ექთანმა დააწყვი-
ლა ბავშვები, პირსახოცები დაურიგა და
პარკში წაიყვანა. ბავშვებმა გაიარეს ბრო-
წეულის ხეივანი, ვარდის დახუნძლოული
ბუჩქები, კრეფი ყვავილნარი და საბა-
ზანო შენობას მიუახლოვდნენ. ვერ წარ-
მოედგინა მზიას, რა აბაზანა უნდა ყო-
ფილიყო, სადაც ოცდაოთხი გოგონა
ერთად ჩაეტეოდა და გასახდელი ოთა-
ხიდან სწრაფად შევიდა სააბაზანოში.

მშვენიერი მარმარილოს აუზი დაუხ-
ვდათ ბავშვებს. აუზში ბუნებრივი თბილი
წყალი კამკამებდა. წყლის დანახვაზე მზი-
ამ თმებზე წაკრული ხილაბანდი შეის-
წორა და ფრთხილად ჩავიდა წყალში.

— აბაზანის მიღების დროს საუბარი არ
შეიძლება! — უთხრა ექიმმა წყალში მო-
ჩურჩულე გოგონებს.

ექიმმა ხელით ანიშნა მომკვლელს, რომ
ქვიშის საათი გადაებრუნებინა.

ბავშვების ყურადღება მიიპყრო
შუშაში მოთავსებულმა ყვითელმა ქვი-
შამ, რომელიც ზედა ნაწილიდან ნელ-
ნელა ქვედა ნაწილში იფრქვეოდა.

— როცა მთელი ქვიშა ზევიდან ქვე-
ვით ჩაიცილება, მაშინ უნდა ამოვიდნეთ,
წასჩურჩულა ნუნუმი.

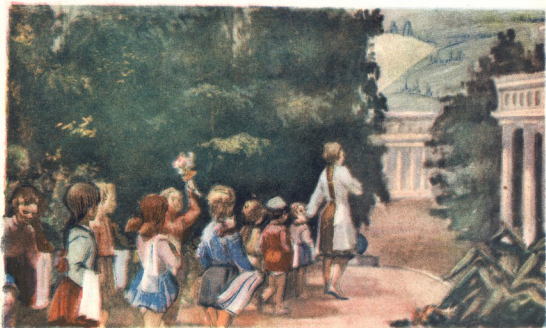
— ნუ ლაპარაკობთ. — შენიშნა მორი-
გე ექიმმა.

მზიას ძლიერ ემა აბაზანა.
სალამოს, წყნარი საათის შემდეგ, გო-
გონებმა გადაწყვიტეს მშობლებისათვის
წერილი მიეწერათ. მზიამაც მოითხოვა
მელანი და ქალაქი, მიუჯდა მაგიდას და
ასო-ასო გამოიყვანა:

„ჩემო კარგო დედა და მამა! იცით,
მე ჯერ არ მიტირია. აქ კარგი ყოფი-
ლა. აბსანაც ძალიან მომეწონა. გპოც-
ნით. თქვენი ძისა.“

გოგონა შეჩერდა, გადაიკითხა. შენიშ-
ნა, რომ სიტყვა აბაზანაში ასო „ა“ აკ-
ლდა და შეასწორა, — ზევიდან „ა“-ნი ჩა-
უმატა; მერე ქალაქი გადაკეცა და
ფრთხილად ჩალო კონვერტში.

ექთანმა ბავშვებს გამოართვა წერილე-
ბი, ყველას მისამართები წააწერა და
შიკრიკს გაატანა ფოსტაში. მზიას გაა-
ხსენდა დედის სიტყვები: „ზარი დაი-
წკრიალვებს, მე კარს გავაღებ, ფოსტა-
ლიონი გადმომცემს შენს წერილს.“ —
და კმაყოფილს უნებლიედ გაეღიმა.

მედიკალი

ყოველი ახალი დღე მეზობელ ოჯახში აურზაურით იწყება. ხუთი წლის დალი დილიდანვე ღრიალს მოჰყვება, თვალებიდან ცრემლი დაპალუპით ჩამოსდის და თითქოს გაეზვიერებინოს, მხოლოდ ორად ორ სიტყვას იმეორებს:

— არ მინდაა!.. არ მინდაა!..

დალი მაშინაც ტირის, როდესაც ტანსაცმელს აცმევინ, პირს ბანენ, ან ხუჭუჭა თმას უფარცხნიან და თავზე წითელ ბაფთს უკეთებენ. როდესაც საბავშვო ბაღში მიჰყავთ, გზაზე გაბმული, ხელი ხმით ტირის, ხოლო ყველაზე ხმაიადლა ღრიალს მაშინ მორთავს, როდესაც დედასთან ერთად საბავშვო ბაღის კიშკარს მიუახლოვდება.

არაფერი არ ამშვიდებს დალის, არც ბაღში მისული ბავშვების ყრიაშული, არც დედა ანიკოს აღერსიანი შეხვედრა, არც ოთახში გროვად დაყრილი სათამაშოები. დედა ზედატანსაცმელს რომ გახდის და კარადაში შეინახავს, დალის ტირილის მოსასმენად დაბლა სართულიდან უფროსი ჯგუფის ბავშვებიც კი ამორბიან.

ვერ იქნა და ვერ შეეჩვია დალი საბავშვო ბაღში სიარულს. დედა და მამა ხშირად არიგებენ, უფროსმა მამა პატარა კურდღელიც კი გაატანა თან, მაგრამ ბალი მაინც ვერ შეეყვარეს დალის.

ერთხელ, ჩვეულებრივ ღრიალით გასწია ბალისაკეხ. ბაღში რომ შევიდა, უცებ შეჩერდა, ტირილსაც თავი ანება და გაოცებული შეაჩერდა მის ტოლ უცნობ ბიჭუნას. ბიჭუნა კიბებთან დავარდნილიყო, გორაობდა, ფეხებსა და ხელებს ასუსავებდა და გაჰკიოდა:

— არ მინდაა!.. არ მინდაა!.. არ მინდა!..

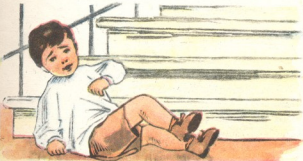
ისეთი სასაცილო იყო მტირალა ბიჭუნა, რომ დალის მაშინვე შესჯავრდა. სხვა ბავშვებიც დერეფანში შეჯგუფებულიყვნენ და უცნობ ბიჭუნას გაოცებით უცქეროდნენ. დალი რომ დაინახეს, ახლა მას დაუწყეს ყურება. ერთმა მათგანმა დაცინვით უთხრა დალის:

— ამხანაგი მოგივიდა, მიდი და ერთად იგროვავთ და იღრიალეთ...

დალიმ უკანასკნელი ცრემლი სრულტუნით ჩაყლაპა, კიბები ისე აირბინა, მტირალა ბიჭუნასათვის ზედ არ შეუხედავს.

ახალმოსული ბიჭუნა დალივით ჯიუტი როდი გამოდგა. უცნობი გოგო-ბიჭები რომ შემოეხვივნენ და აღმზრდელმა ხელში აიყვანა, მათს ნებას დაჰყვა, ტირილი ღიმილით შეცვალა და სულ მალე ტოლ-მეგობრების საერთო ფერხულში ჩაება.

იმ დღის შემდეგ დალი საბავშვო ბაღში წასვლისას აღარ ზღუქუნებს. თვითონვე აირბენს ხოლმე ბაღის კიბებს, ზედა ტანსაცმელს თავის კარადაში შეინახავს და მაშინვე ბავშვებთან გაჩნდება. თუ წინით მასთან არავინ თამაშობდა, ახლა იმდენი მეგობარი გაუჩნდა, იმდენი მეგობარი, რომ სატირლად დრო არც კი რჩება!

გუშაგები

ყველაფერი შრომანას ბრალი იყო. მე დავამწვენი გაზაფხულიო! — ტრახბახობდა ბოსტნის პირას და მწვანე ტოტზე ზარივით დაკიდებულ თეთრ თავს ნარნარად იქნევდა.

ვინ არ მოიხიბლებოდა მისი მწვანე კაბით და კეკლუცი თავის რხევით.

დანიახა შრომანა ღობის გაღალმა მოსეირნე კიკინამ, უპ, რა საკბილო ვიშოვეო. — გაიფიქრა, ღობეს თავს გადაევილო და ამწვანებულ კვლებზე გაინავარდა. ის-ის იყო, გემრიელად უნდა მოეძოვა შრომანაცა და ახლადამოწვერილი ბოსტნეულიც, რომ „მრისხანე“ შექახილი გაისმა:

— შესდექ! — და წვერცანცარა კიკინას

დიდჩქმოსანმა და ვეება ქულოსანმა ჯოხთოფა დაუმიზნა.

— ბიჭო, გია, გაუმგარდი! — გაისმა შარაგზიდან და ბოსტანში კოხტა სკუპით მეორე დიდჩქმოსან-ქულოსანი გაჩნდა.

იმანაც დაუმიზნა კიკინას ჯოხთოფა და შესძახა: შესდექ, ხელები ზევეითო.

— ფრთხილად, გოგი, რქებზე არ აგავოს! — უთხრა გიამ ტოლოს.

— რის რქები, ვერა ხედავ, ხმლები უშიშვლებია!

— დიახ, ხმლები. — დაეთანხმა გია გოგის და ჯოხთოფა მოიმარჯვა.

— შევიპყროთ! — შესძახეს ერთხმად დიდ ჩქმოსან-ქულოსნებმა და კიკინას ალყა შემოარტყეს. აქეთ ეცა კიკინა, იქით ეცა, უნდოდა გაქცევით ეშველა თავისათვის, მაგრამ ვერას გახდა. შევიპყრეს კიკინა ყმაწვილებმა, ნახირის სადგომში მიიყვანეს და თოკით ბოძზე მიაბეს.

— უნდა გავასამართლოთ! — შესძახეს იქ მყოფ პირუტყვ-ფრინველებს და კიკინაზე მიუთითეს.

— მ-ო-ო! — დაიბღავლა ლამაზმა ბოჩოლამ და შეიკუნტრუშა.

— იი, ჰი-ჰი-ჰი! — აჭიხინდა კვიცი: ვიცი, ვიციო.

ფრინველებმა კი სხვადასხვა ხმით გაიოცეს: — ჭუკ-ჭუკ! წიავ-წიავ! კვატ-კვატ! შემდეგ უცებ გაინაბნენ და სმენად გადაიქცნენ.

— იცი თუ არა, კიკინავ, რამდენი შრომა გასწია დიდდამ იმ ბოსტანში? — შეეკითხა გოგი.

კიკინამ თავი დაუქნია, და შიშისაგან წვერები ააცანცარა.

— ვის სურდა ბოლოკისა და სტაფილოს, ოხრახუშისა და პიტნის გაპარტახება! — შესძახა კიკინას გიამ.

— შეეე! — დაიძახა კიკინამ და თავი ჩაღუნა.

— როგორ დავსაჯოთ? — შეეკითხნენ დიდ ჩექმოსან-ქუდოსნები პირუტყვ-ფრინველებს, მაგრამ იმათ ისეთი ურიაბული ატეხეს, რომ პატარა ვაჟაკებმა ხელი ჩაიქნიეს და ასე გადაწყვიტეს:

— ამ კიკინა-წვეროსანს ბოსტანში გადაპარვისათვის გომურში ჩავკეტავთ! — და საქმეს შეუდგნენ. კიკინა გომურში ჩამწყვდიეს. ჯოხ-თოფები მხარზე გაიდღეს და გომურის წინ დადგნენ.

კარგა ხანს იდგნენ გოგი და გია საგუშაგოზე, იდგნენ მანამდე, სანამ ტყუპებივით მღვარ ოდებიდან ვაჟაკების შეძახილი არ გაისმა.

— ბიჰო, გია! ტყავს გაგაძრობ, სად ქვესქნელში გადამალე ჩემი ჩექმები და ქული!

— მამაჩემი ჩექმებს და ქულს დაემებს! — თქვა გიამ და გაფითრდა.

— ალბათ მამაჩემიც! — დაურთო გოგომ.

— გავიქცეთ, მივუტანოთ! — თქვა გიამ.

— გავიქცეთ. — დაეთანხმა გოგი. მაგრამ არ გაიქცნენ. ჯერ გომურში ბალახი და ჯამით წყალი შეიტანეს. შემდეგ გომურის კარი ღურსმინით დაქვდიეს, მერე ერთ

თმანეთს პირობა მისცეს, მამლის პირველ ყვირელზე საგუშაგოზე გაჩნდეთო. შემდეგ კი გაქუსლეს, რაც ძალი და ღონე ჰქონდათ.

რახანია ყველა მამლები ყვირის მორჩნენ. მზეც კარგად იკბინებოდა, როცა გოგომ და გიამ თვალები გაახილეს. ერთმანეთს აიენებოდან დაუსტიენეს და გომურისაკენ გაეშურნენ.

— გაქვეულა! — შეჰყვირა გოგომ და ვიას გომურის ღია კარზე მიუთითა.

— თვალსა და ხელს შუა გაგვიქრა! — დაეთანხმა გია და აენთო.

— ვინ დასქვდა ეს გომური, რამდენი ვიწვალე, სანამ გავალე! — ამ სიტყვების ბუტბუტით მიუახლოვდა გომურს ხილაბანდით თავწაკრული მოხუცი და ემაწვილებთან შეჩერდა.

— კიკინა თქვენ გაუშვით დიდდღავ?! — შესძახეს ორივემ ერთად.

— გავუშვი რომელია, კინალამ გაგულულიყო საბრალო, ძლივს გადავიყვანე საძოვარზე. — თქვა მოხუცმა.

— დაგვლუპეთ და ეს არის, ისევ ბოსტანში ჩავკეპარება! — შესძახეს გუშაგებმა და გაქუსლეს.

წიგანა

ქსანა ივანიშვილი

ნახატები მ. რაჩქვიანი

(უკრაინული ზღაპარი)

იწკანა საზამთროდ თბილ ქვეყნებში არ გაფრენილა.

— აქ გაიყინები, კობწიავე, ჩვენ წამოგვყავი, — უთხრეს წიწკანას ბუღბუღებმა და ყველაზე ადრე გაფრინდნენ.

— შიმშილით მოკვდები, თოვლქვეშ ვერაფერს იპოვი. — ურჩევდნენ წეროვბიც.

„მე პატარა ვარ, განა ბევრი საკვები მჭირდება?“ — გაიფიქრა წიწკანამ.

— იქნებ შენც გინდა გამყვე? — შეეკითხა ბებერი მუხა, — უპ, რა მოსაწყენია, როდესაც ყველა მიფრინავს.

— არა, არა, — დაამშვიდა წიწკანამ, — მე არსად გაფრინდები. განა აქ არ ზამთრობდა ჩემი დედ-მამა? ჩემი და-ძმებიც აქა რჩებიან, შეხედე, რამდენი სტუმარი მოფრინდა ჩრდილოეთიდან ჩვენს ტყეში გამოსასამთრებლად. ალბათ ზამთარი არც ისეთი საშინელი უნდა იყოს, როგორც ამბობენ. — და მან დაიწყო ხტუნვა ტოტიდან ტოტზე და თან გაბზარულ ქერქში იკვრიტებოდა: სადმე ხომ არ მიმალულა ქიალუა ან მუხლუხოო.

წიწკანას ერთი წუთითაც არ შეეძლო ყუნარად მჯდარიყო. დაბტოდა და მხიარულად გალობდა.

წივ-წავ! წივ-წავ! ძინი-ძინ, რა ზამთარი გვიძევს წინ, ნუ მაშინებ, ზამთარო, ნუ მიკყეტავ თვალებსა, არ დაეცოვებ, იცოდე, ჩემს მშობლიურ მხარესა.

ხეები დამშვიდდნენ, ზამთარმაც გაიგონა წიწკანას კვენა. სიბრაზისაგან კბილები დააკაქუნა. ნაკადულები და მდინარეები ყინულით დაიფარა. დილით წიწკანას რომ გამოედვიძა, დანახა, რომ ირგვლივ ყველაფერი გადათეთრებულია, ყველგან თოვლია.

„არა, — ფიქრობს წიწკანა, — მე მაინც ვიმღერებ!“ ჩამოჯდა ტოტზე და წაილილინა. თუმცა წიწკანას არც თუ ისე სანაქებო, წყრიალა ხმა აქვს, მაგრამ მაინც მომღერალი ჩიტა.

წივ-წავ! წივ-წავ! ძინი-ძინ, რა ზამთარი გვიძევს წინ ზეცა დაბნელებულა უკვე ზამთრის პირია, არც თოვლის და არც ყინვის სულაც არ მეშინია!

გაქროლეს ქარებმა ზამთართან და უთხრეს: — ყველაფერი თოვლმა დაფარა, დიდი მდინარეებიც კი გაიყინა, მაგრამ ერთი პაწაწკინტელა ჩიტა, — წიწკანას ეძახიან, ის კი არასგზით არ გემორჩილება. დახტის და გალობს.

არავის გაუგია, რა უთხრა ზამთარმა ქარებს, მხოლოდ ქარებმა ისე დაჰბერეს,

რომ ყველა გზა და ბილიკი ნაშქერთათ დაფარეს. მგლებსაც კი შეეშინდათ, ისე ღმუროდნენ ქარები. კურდღლები, ციყვები და ტყის თაგვები, თუმცა ბეწვის ქურკები ეცვათ, ცხვირსაც კი ვერ ყოფდნენ გარეთ.

წიწკანა ბებერი მუხის მყუდრო ტოტებში შეიყუჟა და გულმოდგინედ შეუდგა ქერქზე საბილოს ძებნას. ასეთი ბუნებისაა წიწკანა, — დარდი არ ეკარება. ხედავს, გადამსკადარ ქერქში მუხლუხობა, — თითქოს გაყინულაო. — შესანიშნავი საუზმეა! ორი ბელურა შეეცილა წიწკანას, — უნდოდათ ზედ ცხვირწინ აეცალათ მუხლუხობა, მაგრამ წიწკანა განა დაუთმობდა?

მასავით მოხერხებულად და სწრაფად არავინ დაძვრებოდა ტყეში. სადღა არ შეძერა თავისი ნისკარტით! ქარებმა ეს რომ დაინახეს, მოინდომეს კვლავ ესიამოვნებინათ ზამთრისათვის და უფრო მძლავრად დაჰბერეს. მაშინ წიწკანა პატარა ფულუროში შეფრინდა. იქ კი ციყვი დაუხვდა. წიწკანა თავქუდმოგლეჯილი გამოფრინდა ფულუროდან. მოსალამოვდა კიდევ, საით გასწიოს?

ზამთარში დღე პატარაა, მზე თითქოს გაყინულაო, — გამოიხედავს და სწრაფად

მიიმალება. ჩამოჯდა წიწკანა ფიქვზე, აიბუნა, თავი ფრთებქვეშ ამოიღო, ბულის ბურთს დაემსგავსა და ასევე ჩაევირა.

ნუ გძინავს, წიწკანა, ფრთხილად იყავი! შეხედე, როგორ ჩუმად გეპარება კვერნა, აი, უკვე თათიც კი გამოსწია, საცაა ჩავაღლებს!..

დაინახა თუ არა ბებერმა ფიქვმა ეს საფრთხე, მაშინვე შეარხია თათისმაგვარი ტოტები, წიწკანამ გაიღვიძა და თავს უშველა! ზამთარი ჩვენც გრძელი გვეჩვენება, წიწკანას კი, ალბათ ერთი დღე მთელი თვე ეგონა. მაგრამ ის მაინც დახტოდა და გალობდა, ზამთარი კი უფრო მკაცრად მძვინვარებდა, როგორ ვერ შევძელი ასეთი პატარა ჩიტის დამარცხებაო?

— რას ჩადის ზამთარი? — შეეკითხა მზე ღრუბლებს. ღრუბლები ხომ ცაზე დაეხტებიან და ყველაფერს კარგად ხედავენ.

— ტყეში ერთი პაწაწინა ჩიტია, — წიწკანა ჰქვია, არ სურს ზამთარს დაემორჩილოს, სულ დახტის და გალობს.

— აბა, ერთი მეც დაეინახო, რა ჩიტია! — ხმამაღლა თქვა მზემ და გადმოიხედა. ხედავს პატარა, ლამაზი ჩიტი თოვლზე

6620

საქართველო
ბიბლიოთეკა
ს. ხედელი

დახტის. ეტყობა სცივა და შია კიდევ,
მაგრამ მაინც დახტის.

— რა გულადი ჩიტაა, ზამთრისა არ
ემინია. — თქვა მზემ და გაიცინა.

მზე კი როცა გაიცინებს, — ყველამ
იცის, რომ დარის ნიშანია! ყველამ ზევით
აიხედს. წიწკანამაც თავი ზევით ასწია.
ხედავს მზე უღიმის. გამხიარულდა და
ისე ხმაშაღლა წამოიმღერა, რომ მზემაც
კი გაიგონა:

წივ-წავ! წივ-წავ! ძინი-ძინ,
არხეინად ვზივარ შინ!
ჰე, რა კარგი სიტბოა,
დღევ თანდათან მატულობს,
მზეო, შენს მცხუნვარებას
ყველა, ყველა ნატრულობს!

და, რასაკვირველია ამ სიმღერის შემ-
დღებ მზეს უკვე აღარ შეეძლო დამალუ-
ლიყო ღრუბლებში. მზემ წასვლა ცოტა
დააყოვნა და ამიტომ დღემ იმატა.

ხეები კი ამბობდნენ:

— უსმინეთ, დღეს როგორ მხიარუ-
ლად მღერის ჩიტი წიწკანა! შეიძლება
ზამთარს ბოლო მოეღოს!

მეორე დღეს მზემ უფრო ადრე გამო-
იღვია. უნდოდა მალე დაენახა მხიარუ-
ლი ჩიტუნა. გადმოიხედა თუ არა, ხე-
დავს, — წიწკანა და მისი პატარა დები
უკვე დაფრინავენ და გალობენ:

წივ-წავ! წივ-წავ! ძინი-ძინ! ალა-
ალარც თოვს და ალა-ალა წვიმს,
მზეო, ამ ჩვენს ლამაზ ტყეს
მოდი, მოუალერსე.

ყველას ეამა, ყველა შეიშმუნა. ცი-
დან უკვე აღარ ცვიოდა თოვლის ფან-
ტელი, ტოტებიდან კი წვეთები ჩამო-
დიოდა. წკაპ-წკაპ, წკაპ-წკაპ, ეცემოდა
წვეთი წვეთზე; ხარობდნენ, ერთმანეთს
სირობილში ასწრებდნენ, ეჯობებოდნენ
და მღეროდნენ:

გაზაფხულის შეილები ვართ
მოგვაქვს წრფელი გულელები,
გავიზრდებით, შევიქმნებით
კობტა ნაკადულები.
ერაკრაკებთ და მივიჩქარით
გავაღვიძოთ ტყე-ველი,
მხურვალე მზე უხვად გვატკობს,
მზე სხივების მფრქვეველი;
ახალ ამბავს ტყეს ვახარებთ,
ქვეყნად გავჩნდით მზისგანა,
გაზაფხულის მოსვლას უმღერს
პაწაწინა წიწკანა.

ნამქერების ადგილას გამქვირვალე გუ-
ბეები გაჩნდა. შიგ გამოღვიძებული ხეები
იქვირტებოდნენ.

— უი, როგორი ვყოფილვარ! — შეეშინ-
და ახალგაზრდა არყის ხეს მღვრიე წყალ-
ში რომ ჩაიხედა. მის ტოტებზე უკვე
კვირტები იღვიძებდნენ.

გამდნარ თოვლზე აფუსფუსდნენ მწერები. რაღა უნდა ექნა ზამთარს? ქარებიც გათბნენ და ხეებსა და ნაკადულებს ეთამაშებოდნენ.

ხელი ჩაიქნია ზამთარმა და ერთ დამეს გაიპარა ჩრდილოეთისაკენ. უკვე ყველამ იცოდა, რომ გაზაფხული დგებოდა და ჩქარობდნენ მის შესახვედრად.

ნაკადულები პირს ბანდნენ მიწას, პირველი ყვაილები აყვავდნენ, ჩიტები შინ დაბრუნდნენ.

— ცოცხალი ხარ, პატარავ? — მხიარულად ყვინიებდნენ გარეული ბატები.

— არ გაიყინე, პაწაწავ? — ეკითხებოდნენ წეროები, — აი, ჩვენც დავბრუნდით!

ნორჩ არყის ხესაც ისე გაეზარდა ფოთლები, რომ შიგ ცვარი ჩაუდგა. ახლა კი ბუღბუღლებს შეეძლოთ წყურვილი მოეკლათ და მოფრინდნენ კიდევც.

ისეთი წკრიალა ხმით გალობდნენ, რომ ყველა ჩიტი გაჩუმდა. ყველა ხე უსმენდა. პატარა წიწკანაც უსმენდა მათ. ბებერი მუხა კი წიწკანას აღერსით ჩასწურჩულებდა:

„ზამთარი შენ გაავდე და გაზაფხულსაც შენ პირველმა უმღერე“.

ეს რომ გაიგონეს ბუღბუღებმა, უგალობეს მშობლიურ ტყეს, რომელიც უფრო საყვარელი, უფრო ღამაზი იყო, ვიდრე სამხრეთის ბაღები. და ეს სიმღერა იყო საჩუქარი პატარა, მხიარული, მამაცი წიწკანასათვის, რომელსაც ზამთრისა არ შეეშინდა.

წიწკანამ დაიმორცხვა და აჭიკჭიკდა. მას შეუერთდა მეორე, მესამე, მეოთხე... და ჩიტებმა შემოსძახეს გაზაფხულის მხიარული საგალობელი.

თარგმანი მ. აბაშვილისა

